

Důvodová zpráva

Problematika provozování loterií a jiných podobných her, resp. jejich regulace, je na území hl. m. Prahy řešena obecně závaznou vyhláškou č. 10/2013 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví místa a čas, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry, a kterou se stanoví opatření k omezení jejich propagace (dále jen „OZV“).

Záměr novelizovat v současné době OZV vychází ze skutečnosti, že zastupitelstva či rady několika městských částí, na jejichž území je možné podle stávající OZV loterie a jiné podobné hry provozovat, v průběhu roku 2014 přijala usnesení, jimiž deklarovala nulovou toleranci k hazardu na jejich území. Z tohoto důvodu se jeví novelizace stávající OZV nezbytnou.

Historický vývoj regulace hazardních her na území hl. m. Prahy započal spolu s účinností obecně závazné vyhlášky č. 19/2007 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví místa a čas, na kterých lze provozovat výherní hrací přístroje, tj. ke dni 1.1.2008 (dále jen „vyhláška k provozování výherních hracích přístrojů“), která obsahovala celkem 1422 míst na území hl. m. Prahy, na kterých bylo možno výherní hrací přístroje (dále jen „VHP“) provozovat.

S narůstajícím počtem VHP vyvstala potřeba efektivnější regulace, přičemž v období mezi 1.1.2008 – 31.12.2011 došlo ke čtyřem novelám vyhlášky k provozování výherních hracích přístrojů, vlivem kterých se počet míst, na kterých bylo možné provozovat VHP, pozvolna snižoval až na 944 míst.

Postupnou regulací míst klesl k 1.1.2012 počet VHP povolovaných městskými částmi na území hl. m. Prahy od 1.1.2008 z původních 8 358 kusů na 2 724 kusů. Vyhláška k provozování výherních hracích přístrojů se ale vlivem nedostatečného zákonného zmocnění obcí, daného zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“), nevztahovala na místa, na kterých byly provozovány těžší druhy hazardních her povolované Ministerstvem financí, jako např. interaktivní videoloterní terminály (dále jen „IVT“) a vícemístná technická herní zařízení, které postupně začaly vytlačovat omezované VHP. Vzhledem k nemožnosti regulace těchto typů zařízení se počet IVT ve výše uvedeném období trvale zvyšoval z 682 kusů až na 8 867 kusů ke 28.1.2012.

K určitému obratu v regulaci hazardních her došlo od června roku 2011, kdy bylo na základě Nálezů Ústavního soudu č. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14.6.2011 shledáno, že regulace obcí, na jejichž území platí obecně závazné vyhlášky regulující VHP, platí rovněž na IVT, ale nikoliv již na další druhy loterií a jiných podobných her povolovaných Ministerstvem financí, zejména her v kasinech.

Účinnější regulace hazardních her bylo na území hl. m. Prahy dosaženo až vlivem novely zákona o loteriích, provedené zákonem č. 300/2011 Sb., kterou bylo zákonné zmocnění obcí omezit na svém území hazardní hry výrazně rozšířeno o sázkové hry, uvedené v novém znění § 2 písm. e), g), i), l), m) a n) a loterie a jiné podobné hry podle § 2 písm. j) a § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Předmětná ustanovení zákona o loteriích zahrnují VHP, bingo, hry v kasinech, IVT, karetní hry, lokální herní systémy, elektromechanické kostky, či tzv. kostkorulety a všechny hry neupravené v části první až čtvrté zákona o loteriích, povolované Ministerstvem financí. Na základě rozšířeného zákonného zmocnění nabyta dnem 1.1.2012 účinnosti kvalitativně novější obecně závazná vyhláška č. 18/2011 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví místa a čas, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry, jejíž příloha obsahovala 639 míst, na kterých bylo možné hazardní hry provozovat.

Vzhledem ke stále se zvyšujícím potřebám regulace hazardních her a nastavení objektivních kritérií pro výběr míst pro jejich provozování, byla zřízena „Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast regulace loterií a jiných podobných her na území hlavního města Prahy“, jejímž úkolem bylo vytvořit jednotnou koncepci přístupu k hazardním hrám na území hl. m. Prahy. Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 745 ze dne 7.5.2013 byla schválena jednotná pravidla pro výběr míst, na kterých lze loterie a jiné podobné hry provozovat.

Podle nové koncepce regulace hazardních her bylo ponecháno zcela v kompetenci městských částí, zda na území městské části nebudou uvedena žádná místa, na kterých by bylo možné provozovat hazardní hry (tzv. nulová tolerance), nebo budou s podrobným odůvodněním místa vybrána. Dále bylo na uvážení městských částí, zda na svém území umožní provozování hazardních her pouze v kasinech, nebo v kasinech a zároveň v hernách. Platná koncepce vylučuje provozování hazardních her v provozovnách se zvláštním provozním režimem (tj. v provozovnách poskytujících pohostinskou činnost apod.), a to z důvodu snadné přístupnosti k herním zařízením v těchto provozovnách a nízkého práhu ochrany osob před negativními jevy, které hraní hazardních her s sebou přináší.

Dnem 5.10.2013 nabyla účinnosti (s výjimkou ustanovení § 4, které nabylo účinnosti 3.11.2013) stávající OZV, její příloha obsahuje 313 míst, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry. OZV rovněž upravuje opatření k omezení propagace loterií a jiných podobných her (zákaz reklamy), vnější vzhled provozoven, ve kterých jsou hazardní hry provozovány, a taktéž pravidla jejich provozování.

Vlivem nové regulace celkový počet VHP povolených městskými částmi hl. m. Prahy klesl k 1.1.2015 na 717 kusů a počet IVT ke 31.12.2014 na 5 934 kusů.

Obecně lze konstatovat, že postupující regulací hazardních her došlo na území hl. m. Prahy, v období čtyř let, k téměř polovičnímu snížení jejich celkového počtu. Oproti maximálnímu počtu herních zařízení na území hl. m. Prahy, který dosáhl v roce 2010 celkového počtu 15 934 kusů, se jejich celkový počet ke čtvrtému čtvrtletí 2014 snížil na 8 495 kusů.

Vzhledem ke skutečnosti, že provozování hazardních her je spojeno s řadou negativních jevů, které jejich provozování provázejí, např. závislost na hře, problémy hráčů v osobním i pracovním životě v důsledku nedostatku finančních prostředků, způsobeném prohrami na různých druzích hracích přístrojů a jiných herních zařízeních, výskyt problémových osob v hernách i v jejich okolí, který zvyšuje riziko páchání trestné činnosti, např. krádeží za účelem získání finančních prostředků na hru, rušení nočního klidu a veřejného pořádku, výskyt vandalství a kriminality, je žádoucí přistupovat k vývoji legislativy v oblasti hazardu tak, aby docházelo k dalšímu výraznému omezování počtu míst, na kterých lze hazardní hry provozovat tak, aby se počet hazardních her v hl. m. Praze dále snižoval.

V průběhu roku 2014 přijala zastupitelstva a rady některých městských částí hl. m. Prahy usnesení, kterými byla deklarována tzv. nulová tolerance vůči provozování hazardních her na jejich území. Proto byli starostové městských částí hl. m. Prahy osloveni radním hl. m. Prahy pro oblast bezpečnosti, který je dopisem ze dne 17.12.2014 požádal o sdělení námětů ve věci budoucí regulace provozování hazardních her v hl. m. Praze, především pokud jde o otázku nulové tolerance k hazardu, zachování určitého typu provozovny (herny x kasina), dalšího omezení počtu míst atd.

V pěti případech (Městská část Praha 5, Městská část Praha 7, Městská část Praha 8, Městská část Praha 15 a Městská část Praha 20) byl vysloven požadavek na nulovou toleranci hazardu a tedy na vypuštění všech míst. V případě Městské části Praha 5 byl vznesen požadavek na

vyhodnocení stávajícího stavu a posečkání s novelou OZV až na účinnost nového zákona o hazardu.

V případě Městské části Praha 7 a Praha 8 byla zastupitelstvy městských částí schválena nulová tolerance k hazardu bezvýhradně s očekáváním novelizace OZV v co nejkratším možném čase. Právě s ohledem na tyto požadavky je předkládán záměr k novelizaci OZV.

Do připomínkového řízení je zasílán návrh obecně závazné vyhlášky, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 10/2013 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví místa a čas, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry, a kterou se stanoví opatření k omezení jejich propagace. V příloze návrhu obecně závazné vyhlášky jsou zohledněny návrhy těch městských částí, které požadují nulovou toleranci k hazardu, a to Městská část Praha 5, Městská část Praha 7, Městská část Praha 8, Městská část Praha 15 a Městská část Praha 20. Platné znění OZV s vyznačením navrhovaných změn je v příloze této důvodové zprávy.

Další konkrétní návrhy na změnu OZV uplatní městské části v rámci řádného připomínkového řízení a následně budou uplatněné připomínky buď zakomponovány do návrhu novely OZV nebo budou vypořádány jiným způsobem.

Pokud jde o zařazení míst do přílohy OZV, pro jejich výběr nadále platí „Pravidla pro výběr míst, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry“ schválená usnesením Rady hl. m. Prahy č. 745 ze dne 7.5.2013, jimiž jsou vytvořeny podmínky pro výběr míst, který je objektivně ospravedlnitelný a není výrazem libovůle. „Pravidla pro výběr míst, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry“ byla při tvorbě OZV schválena Ministerstvem vnitra, jakožto orgánem dozoru nad zákonností obecně závazných vyhlášek. Existenci předem známých pravidel pro výběr míst jako nutnou podmínku zachování nediskriminačního přístupu předpokládá stanovisko Úřadu na ochranu hospodářské soutěže, který se v počátku září roku 2014 vyjádřil k regulaci provozu loterií a jiných podobných her obcemi.

Účinnost vyhlášky se navrhuje od 1.7.2015

Příloha: platné znění OZV s vyznačením navrhovaných změn